

St. Olavs Hospital
Universitetssykehuset i Trondheim
Psykisk Helsevern

Barne-og ungdomspsykiatrisk klinikk
Enhet for fagutvikling
Lærings- og mestringssenteret

INFORMASJON OM STØTTEORDNINGER, RETTIGHETER OG MULIGHETER

**Et samarbeid
mellom
BUP-klinikk,
Trondsletten Habiliteringssenter
"Vårres" brukerstyrt senter**

STØTTEORDNINGER, RETTIGHETER OG MULIGHETER

Det å ha barn som strever med noe, har nedsatt funksjonsevne og/eller en diagnose, kan være utfordrende. Mange foreldre synes det er krevende å finne ut av hvilke støtteordninger som finnes for seg selv eller barnet. Dette heftet er tenkt som en hjelp til å finne fram i forhold til ulike rettigheter og muligheter. Organisering og ansvar for støtteordninger/tjenester kan variere noe fra kommune til kommune.

Ordninger rettet mot barnet:

Navn på ordningen	Hvem har ansvar?	Hva vurderes og hvordan oppnå?
Støttekontakt Tilrettelagt fritid	Kommunen Jfr. Lov om Sosiale tjenester Kontakt - Barne- og familietjenesten - Helse- og velferd - Barneverntjenesten eller tilsvarende - Kulturetaten	Ut fra barnets behov for støtte i fritid. Vurderes ut fra barnets funksjonsnedsettelse, behov og interesser. Søk selv eller via hjelpeinstans.
Tekniske hjelpemidler for eksempel data	Skole/barnehage søker med foreldre til NAV v/ Hjelpemiddelsentralen http://www.nav.no/Helse/Hjelpemidler	Det kan søkes om datamaskin eller andre tekniske hjelpemiddel for barn med nedsatt funksjonsevne. Søkes via skolen.
Ledsagerbevis/ Kulturbevis	Kommunen har som oftest søknadsskjema http://www.helsedirektoratet.no/srff/temasider/ledsagerbevis	Ledsagerbevis er et dokument i form av et kort som utstedes til personer som på grunn av funksjonsnedsettelse trenger ledsager for å delta i samfunnet. Målgruppen er personer som uten funksjonsnedsettelsene hadde kunnet delta på egen hånd

Navn på ordningen	Hvem har ansvar?	Hva vurderes og hvordan oppnå?
<p>Individuell tilrettelegging evt. spesialundervisning</p> <p>Barnehage Skole (IOP)</p> <p>Videregående skole</p> <p>Arbeid.</p>	<p>Kommunen v/ - barnehage/skole - PP-tjenesten (I Trondheim: Barne- og familietjenesten)</p> <p>Videregående skole i samarbeid med Fylkets PP-tjeneste</p> <p>Over 18 år: NAV – Arbeid</p>	<p>Ta kontakt via barnehage/skole. PPT/ Barne-og familietjenesten gjør en sakkyndig vurdering før det kan utarbeides enkeltvedtak. Foreldre skal uttale seg før sakkyndig vurdering skrives.</p> <p>Individuell Opplæringsplan (IOP) <u>skal</u> utarbeides dersom barnet ikke kan følge vanlig opplæringsplan.</p>
<p>Ansvarsgruppe (ikke lovfestet) Individuell plan (IP)</p>	<p>Kommunen (I Trondheim: Barne- og familietjenesten eller Helse Velferd)</p>	<p>Ved behov for langvarige og koordinerte tjenester. Et verktøy for samarbeid mellom deg og tjenesteapparatet, og mellom de ulike tjenesteyterne. Målet er et helhetlig og begrunnet tjenestetilbud.</p>
<p>Pasientreiser</p>	<p>www.pasientreiser.no Tlf.: 05515</p>	<p>Reise til for eksempel sykehus og lege dekkes av Helseforetakene gjennom pasientreiser.no</p>
<p>Transport Til og fra barnehage/skole</p>	<p>Kommunen og Fylkeskommunen</p>	<p>Ta kontakt med barnehage/skole. De skal søke i samarbeid med foreldre og evt. andre instanser (lege, BUP, Habilitering)</p>

Ordninger rettet mot foreldrene:

Navn på ordningen	Hvem har ansvar?	Hva vurderes og hvordan oppnå?
Hjelpestønad (ordinær eller forhøyet) sats I-III	NAV – Trygd http://www.nav.no/Helse/Grunn-+og+hjelpest%C3%B8nad	Regnes ut fra hvor mye ekstra tid man bruker. Økonomisk kompensasjon for økt hjelpebehov. Søkes på eget skjema, må ha legeerklæring. Kan også legge ved epikrise, opplæringsplan eller andre støtteskriv.
Grunnstønad	NAV – Trygd http://www.nav.no/Helse/Grunn-+og+hjelpest%C3%B8nad	Regnes ut fra hvor mye ekstra penger man bruker. Ved særskilt økte utgifter ved barnets sykdom for eksempel klesslitasje, transport, drift av tekniske hjelpemidler med mer. Utgifter må dokumenteres (sannsynliggjøres).
Omsorgslønn	Kommunen Jfr. Lov om Sosiale tjenester	Der foreldre reduserer sin stilling eller er hjemme for å ta seg av barnet – ”særlig tyngende omsorgsarbeide”. Vurderes individuelt av kommunen. Skattepliktig inntekt.
Omsorgspenger	NAV – Trygd http://www.nav.no/Helse/Sykt+barn+eller+familie/Omsorgspenger	Ved barns kroniske sykdom/ funksjonshemming har man rett til 20 dager – aleneforeldre 40 dager – fravær pr. barn pga sykt barn. (dvs. 10 /20 ekstra dager). Også rett til å være hjemme med sykt barn etter at barnet er 12 år. Søkes på eget skjema
Opplæringspenger	NAV – Trygd http://www.nav.no/Helse/Sykt+barn+eller+familie/Oppl%C3%A6ringsspenger	Ved nødvendig fravær fra jobb i forbindelse med kurs eller opplæring der arr. er godkjent helseinstitusjon. Eget skjema, lege må skrive under.

Ordninger rettet mot foreldrene:

Navn på ordningen	Hvem har ansvar?	Hva vurderes og hvordan oppnå?
Særfradrag på skatt. Ved store sykdomsutgifter.	Foreldrene via selvangivelsen	Dokumenterte utgifter/km til for eksempel kjøring til og fra hjelpeinstans. Andre utgifter som ikke dekkes av hjelpestønad. Se informasjon som følger med selvangivelsen.
Bil	Hjelpemiddelsentralen via kommunen eller spesialisthelsetjenesten (habilitering, sykehus eller BUP-klinikk)	Det kan gis tilskudd til kjøp av bil for familier som har barn med nedsatt funksjonsevne
Foreldrekurs/-støtte	- Bufetat* - Mental Helse - Vårres* - LPP*	- Hva med meg?-kurs - Hva med oss?-kurs - PREP - Samlivskurs for par - Familievernkontoret - veiledning - Foreldreforeninger, etc.
Bruker-organisasjoner	Ulike organisasjoner	Organiser deg sammen med andre foreldre. Det finnes organisasjoner for ulike diagnoser, vansker og behov. Se oversikt på http://www.familienettet.no/

* Bufetat - Barne- ungdoms- og familieetaten

* Vårres - Brukerstyrt senter

* LPP - Landsforeningen for pårørende innen psykiatrien

Utarbeidet av:

Ragnhild Østbye, klinisk sosionom, BUP-klinikk.

Hege Ramsøy-Halle, sosialkonsulent, LMS Trondsletten Habiliteringssenter

Konkrete tips og råd i forhold til søknad om Hjelpetønad og Grunnstønad

Hjelpetønad

Regnes ut fra hvor mye ekstra **tid** man bruker.

Det kan være lurt å sette opp en **døgnklokke**, en oversikt over hvor mye tid som går med til ulike oppgaver i løpet av dagen.

Tenk over hvor mye dere foreldre må være tilstede, gi praktisk hjelp, tilrettelegge, motivere eller følge opp på andre måter i ulike situasjoner som:

- Vekking
- Morgenstell, tannpuss, påkledning
- Frokost
- Ut av døra og til skolen
- Lekselesing, ta med forberedelser, motivering
- Hjelp til aktiviteter, enten organiserte eller sammen med familien (bringe og hente, må du/dere være til stede?)
- Hvis det er søsken: Hvor mye tid bruker du/dere på å være tilstedeværelse for å unngå unødvendige konflikter? (Tenk på hele dagen)
- Middag: Må du/dere legge ting spesielt til rette for at måltidet skal gå noenlunde knirkefritt?
- Hjelp til rydding av rommet? Må du/dere være tilstede og gi positiv forsterkning for at barnet skal kunne gjennomføre?
- Kveldsmat: Hvor lang tid bruker du/dere dette? Må det motivering til?
- Kveldsstell, dusjing, tannpuss osv
- Legging: Er det noe du/dere gjør spesielt for barnet/ungdommen? Må du/dere være tilstede på rommet til barnet/ungdommen har sovnet? Hvor lang tid tar dette?
- Må du/dere legge fram klær til dagen etter? Må klærne ligge i en spesiell rekkefølge?

Tenk over hvor mye tid du/dere bruker ekstra i forhold til jevngamle på:

- Kjøring til skole, aktiviteter, henting og bringing til venner eller for å gi barnet/ungdommen en sosial hverdag.
- Tenk nøye gjennom søskenproblematikken der hvor det er søsken, må søsknene skjermes? Må den med diagnosen skjermes?
- Hvor ofte er du/dere i møter på skole, BUP, PPT osv.
- Hvor ofte får du/dere telefoner fra skolen?

Brev med vedlegg:

Skriv gjerne en ”redegjørelse” i brevets form om hvordan hverdagen i din/deres familie er. Ta med alle konflikter, all skjerming alt det du/dere gjør som IKKE er nødvendig i en familie uten barn/unge med psykiske lidelser.

Ta utgangspunkt i den verste/tyngste dagen.

Vedlegg: Legeerklæring, sakkyndig vurdering fra PPT, idividuell plan (hvis dere har det), IOP, halvårsrapport fra skolen samt en uttalelse fra lærer om behovene i skolehverdagen.

Døgnklokken og **brev med vedlegg** kan også brukes i søknad om Omsorgslønn.

Grunnstønad

Regnes ut fra hvor mye ekstra **penger** man bruker.

Hvor mye kjøpes inn? Husk at det er forskjell på sommer og vinter, så ta med begge deler. Grunnstønad gies i forhold til klesslitasje, pga hyppig vask eller at klær blir utslitt pga uvøren bruk. Ekstra slitasje må kunne begrunnes i diagnosen.

- Bukser	stk	pris
- Gensere	stk	pris
- T-skjorter	stk	pris
- Strømpebukser	stk	pris
- Strømper	stk	pris
- Votter	stk	pris
- Jakker	stk	pris
- Vinterjakker	stk	pris
- Vinterbukser	stk	pris
- Joggesko	stk	pris
- Sandaler	stk	pris
- Vintersko	stk	pris
- Sengetøy	stk	pris

Legg ved et brev med en forklaring på hvorfor du/dere kjøper ekstra mye klær og utstyr (barnet kan f. eks. bite hull i gensere, plukke i stykker klær, rive i stykker glidelås, sengetøy osv.)

Utarbeidet av:

Hege Hafstad Johansen, Vårres Brukerstyrt senter

Hege Ramsøy-Halle, sosialkonsulent/ LMS Trondsletten Habiliteringssenter

Nyttige nettadresser:

www.nav.no - Informasjon og kravskjema

www.familienettet.no - Rettighetsinformasjon, oversikt over er brukerorganisasjoner, diagnoseinformasjon og erfaringsutveksling mellom foreldre.

www.bufetat.no - ”Hva med oss?” ”Hva med meg?”

www.shdir.no - Sosial og helsedirektoratet

www.varres.no – ”Vårres” Brukerstyrt senter

Nyttige hefter om rettigheter

”Barn og unge med nedsatt funksjonsevne – hvilke rettigheter har familien?”

(Sosial- og helsedirektoratet)

”Jungelhåndboka” 2009

(Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon)

Inger Marie Opøien,
Lærings- og mestringscenteret ved BUP-klinikk
Klostergata 46/48, Trondheim
Tlf.: 72822203/ 72822240

Brosjyre revidert januar 2011